

Kaikki Nuorten parlamentin istuntoa varten lähetetyt suulliset kysymykset 2020 Alla muntliga frågor som skickats in för Ungdomsparlamentets plenum 2020

Nuorten parlamentin täysistuntoa varten lähetettiin yhteensä 148 suullista kysymystä. Maaliskuussa 2020 Nuorten parlamentin täysistunto kuitenkin peruttiin monien muiden tapahtumien tavoin, koska tartuntataudin (COVID-19) aiheuttava koronavirus alkoi levitä myös Suomessa.

För Ungdomsparlamentets plenum kom det in totalt 148 muntliga frågor. Men plenum i mars 2020 ställdes in i likhet med många andra evenemang, eftersom coronaviruset som orsakar en smittsam sjukdom (covid-19) började spridas också i Finland.

Pääministeri Sanna Marin - Statsminister Sanna Marin

Kaurialan koulu
Hämeen vaalipiiri
Aku Ihamäki

Säästäminen kansanedustajien palkoista ja hallituksen avustajien määrästä

Arvoisa puhemies! Suomessa on ollut paljon puhetta kansanedustajien palkoista ja hallituksen avustajien määrästä. Sipilän hallituksen aikaan palkkoja alennettiin vapaaehtoisesti 7%. Rinteen hallitus päätti poistaa palkanalennuksen sekä vielä korottaa hallituksen palkkioita. Myös erityisavustajien ja valtiosuhteiden määrä on ennätystasolla. Miksette te, pääministeri Marin, ole halukas säästämään näistä hallituksen menoista?

Porin lyseon koulu Pori
Satakunnan vaalipiiri
Topias Salminen

Kansanedustajat kouluissa

Arvoisa puhemies! Takavuosina eduskunta organisoii kaikkialle Suomen kouluihin Kansanedustajan kyselytunti -tapahtuman tammikuussa, jossa kansanedustaja tuli kouluun oppilaiden tentattavaksi ja kertomaan eduskuntatyöstä. Voisiko tämän kyselytunnin palauttaa säännöllisenä tapahtumana muutaman vuoden välein, jotta useampi oppilas pääsisi tutustumaan eduskuntatyöhön?

Nissnikun koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Elli Jussila

Velkaantumisen vähentäminen

Arvoisa puhemies! Suomen velkaantuminen on jatkuvassa kasvussa. Kansalaisten verot ovat korkeat ja leikkauksia tehdään jatkuvasti.

Mitä hallitus on tehnyt ja aikoo tulevaisuudessa tehdä valtion velkaantumisen vähentämiseksi?

Nöykkiön koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Iida Alanen

Suomen huononeva huoltosuhde

Arvoisa puhemies! Mitä Suomen hallitus/eduskunta aikoo tehdä Suomen huononevalle huoltosuhteelle? Kuinka Suomeen saadaan lisää uusia veronmaksajia ja lisää työikäistä väestöä?

Olarin koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Elias Ervamaa

Kansanedustajien istuntokaudet ja istuntotauot

Koetteko kansanedustajien työ- ja loma-ajat kohtuullisina ja pitäisikö niitä muuttaa?

Valtiovarainministeri Katri Kulmuni - Finansminister Katri Kulmuni

Mäntynummen yhtenäiskoulu
Uudenmaan vaalipiiri
Anni Nousiainen

Kestävän kehityksen verouudistus

Arvoisa puhemies! Hallitusohjelmaan on kirjattu kestävän kehityksen verouudistus, jonka tarkoituksena on muuttaa verotusta siten, että se tukee Suomen kestävän kehityksen tavoitteita. Mikä on verouudistuksen tämänhetkinen tilanne ja kuinka se konkreettisesti tulee toteutumaan?

Kittilän yläkoulu
Lapin vaalipiiri
Emma Evijoki

Bensaveron tarve

Arvoisa puhemies! Polttoaineen hinta tulee veronkorotuksen myötä nousemaan bensalitraa kohden 6,3 senttiä ja diesellitraa kohden 6,9 senttiä. Keskituloiselle se tarkoittaa vähintään 160 euroa vuodessa lisäkuluja, Lapissa enemmänkin.

Lapissa meillä on pitkät välimatkat perusarjessa esimerkiksi ruokakauppaan tai terveyskeskukseen. Nuoret eivät pääse harrastamaan, sillä se tulee kalliiksi, jota myöten syrjäytymisvaara lisääntyy.

Julkista liikennettäkin ei ole juuri ollenkaan.

Mikä järki bensaverolla on varsinkin Lapin alueella?

Jaakko Ilkan koulu
Vaasan vaalipiiri
Veera Bohjanen

Kuukautissuojien arvonlisäveroprosentin alentaminen Suomessa

Arvoisa puhemies! Kuukautissuojien arvonlisäveroprosentti Suomessa on korkein mahdollinen eli 24 prosenttia. Nainen käyttää elämänsä aikana noin 1 000–3 000 euroa kuukautissuojiin, vaikka suojat ovat välttämättömiä. Muiden välttämättömien tarvikkeiden, kuten lääkkeiden, arvonlisäveroprosentti on 10 ja elintarvikkeiden 14. Monissa maissa kuukautissuojien arvonlisäveroprosentista on luovuttu tai sitä on pienennetty, esim. Ranskassa 20 prosentista 5,5 prosenttiin.

Aiotaanko Suomessa alentaa kuukautissuojien arvonlisäveroprosenttia?

Porin suomalaisen yhteislyseon koulu
Satakunnan vaalipiiri
Noora Auvinen

Veroratkaisut ilmastonmuutokseen vastaamiseksi

Arvoisa puhemies! Käynnissä oleva ihmiskunnan aiheuttama ilmastonmuutos aiheutuu lähinnä kasvihuonekaasujen, erityisesti metaanin ja hiilidioksidin määrän lisääntymisestä ilmakehässä. Valtaosa, noin 75 prosenttia, Suomen kasvihuonekaasupäästöistä syntyy energian tuotannosta ja kulutuksesta eli pääosin fossiilisten polttoaineiden käytöstä.

Onko hallitus pohtinut toimia kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi esimerkiksi punaisen lihan, lentämisen tai polttonesteiden verojen korotuksilla?

Entä onko hallitus pohtinut toimia esimerkiksi sähköautojen tai kasvipohjaisten tuotteiden verojen alentamiseksi?

Kittilän yläkoulu
Lapin vaalipiiri
Oliver Liukkonen

Mihin tieverkon käyttäjiltä perityt verot käytetään?

Arvoisa puhemies! Valtio kerää noin 8 miljardia euroa veroja vuodessa tieverkon käyttäjiltä ja palauttaa siitä tiestölle vain noin 1 miljardia euroa, jolla kehitetään ja ylläpidetään tieverkkoa. Mihin tämä muu raha sitten käytetään, kun tiestöt ovat Suomessa melko huonossa kunnossa varsinkin vanhemmat asfalttitiet?

Lyceiparkens skola
Nylands valkrets
Fanny von Schantz

Finlands ekonomi och tillväxt

Ärade talman! Hur har ni tänkt få Finlands ekonomi att växa, om kapitalet måste flytta utomlands pga höga skatter, speciellt arvskatter? Som exempel Karl Fazer, Hartwall och Nalle Wahlroos. Vad gör ni för att locka nytt kapital till Finland?

Eurooppa- ja omistajaohjausministeri Tytti Tuppurainen – Europa- och ägarstyrningsminister Tytti Tuppurainen

Vuoniityn peruskoulu
Helsingin vaalipiiri
Tatu Lauren

Brexitin vaikutukset suomalaisten nuorten mahdollisuuksiin opiskella ja työskennellä ulkomailla

Arvoisa puhemies! Britannian lähtö EU:sta on ollut otsikoissa, ja se tulee toteutumaan vuoden 2021 alussa. Samaan aikaan muuallakin Euroopassa keskustellaan Euroopan unionin jättämisestä. Nuoret taas ovat kansainvälisiä, ja heille EU tarjoaa mahdollisuuksia työskennellä ja opiskella ulkomailla. Miten brexit ja mahdolliset muiden maiden pyrkimykset pois EU:sta tulevat vaikuttamaan eurooppalaisten nuorten mahdollisuuksiin päästä opiskelemaan ja työskentelemään ulkomaille?

Ulkoasiainministeri Pekka Haavisto - Utrikesminister Pekka Haavisto

Raumanmeren peruskoulu
Satakunnan vaalipiiri
Peppi-Lotta Pakaslahti

Suomen yhteistyö kriisien varalta

Arvoisa puhemies! Näemme päivittäin huolestuttavia uutisia konflikteista ja katastrofeista. Millaista kansainvälistä yhteistyötä Suomi tekee Pohjois- ja EU-maiden kanssa tulevien kriisien varalta? Onko olemassa yhteistä toimintamallia kriisien ja konfliktien ehkäisemiseksi?

Hämeenkyrön yhteiskoulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Aurora Frantsila

Yhdysvaltojen ja Persianlahden maiden välinen tilanne

Arvoisa puhemies! Lähiaikoina ajankohtaiseksi aiheeksi noussut Yhdysvaltojen ja Persianlahden maiden välinen tilanne mietityttää meitä kaikkia. Miten tämä vaikuttaa Suomen ja erityisesti Euroopan yleiseen turvallisuuteen tulevaisuudessa? Jos tilanne pahenee, minkälainen vaikutus tällä voisi olla käytännön asioihin, esimerkiksi rajan ylityksiin tai normaaleihin turvallisuustoimiin? Onko meillä syytä huoleen?

Kesämäen koulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Krista Alaste

Sotilaallisen jännitteen kasvaminen maailmassa

Arvoisa puhemies! Nuoret ovat huolestuneita sotilaallisen jännitteen kasvamisesta maailmassa. Somessa käydään keskusteluja siitä, syttyykö kohta kolmas maailmansota ja miten Suomi reagoi nykypäivän konflikteihin. Onko tämä huoli aiheellinen, ja miten Suomi on varautunut kasvaneeseen sotilaalliseen jännitteeseen Euroopassa ja muualla maailmassa?

Sisäministeri Maria Ohisalo - Inrikesminister Maria Ohisalo

Sydän-Laukaan koulu
Keski-Suomen vaalipiiri
Simo Hämäläinen

Suomen varautuminen kansainväliseen terrorismiin

Arvoisa puhemies! Kansainvälisen terrorismin uhka on kasvanut viime vuosina myös Suomessa. Millä keinoilla Suomi ennaltaehkäisee terrorismia?

Jos terrori-isku pääsisi Suomessa tapahtumaan, mitä toimia Suomen hallitus tekisi tällaisessa tilanteessa?

Hermannin koulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Meeri Vienonen

Turvapaikanhakijoiden palautusten perustelut

Arvoisa puhemies! Suomesta on palautettu viime vuonna kymmeniä turvapaikanhakijoita Irakiin, Afganistaniin ja muihin epävakaisiin maihin. Kansainvälistä suojelua tai oleskelulupaa hakevat ovat voineet saada osaamatonta apua tulkeilta tai kokemattomilta puhuttelijoilta. Kielteisen turvapaikkapäätöksen saaneita henkilöitä on käännytetty ja kuljetettu takaisin maailman vaarallisimpiin maihin, joissa heistä montaa on odottanut vankeus tai jopa kuolema. Liian monet heistä ovat riistäneet elämänsä odottaessaan päätöstä turvapaikastaan. Suomi on myös saanut useita huomautuksia ihmisoikeusjärjestöiltä ihmisoikeuksien rikkomisesta turvapaikkaprosesseissa. Siksi kysynkin: Miten Suomen hallitus perustelee näiden ihmisten pakkopalautuksia?

Töölön yhteiskoulu
Helsingin vaalipiiri
Elina Frondelius

Kaupunginosien leimautuminen maahanmuuttajien vuoksi

Arvoisa puhemies. Muutamalla Helsingin kaupunginosalla on negatiivinen "leima" niiden leimautuessa pääosin maahanmuuttajien asuttamiksi. Miten pystyisimme poistamaan tämän negatiivisen käsityksen ja auttamaan maahanmuuttajia sopeutumaan Suomeen?

Elinkeinoministeri Mika Lintilä – Näringsminister Mika Lintilä

Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu
Helsingin vaalipiiri
Otso Syväkari

Fossiilisten polttoaineiden korvaaminen ydinvoimalla

Ydinvoima on päästötön ja tehokas energiamuoto. Nykyvoimalat ovat myös verrattain turvallisia. Suomi on maailman edelläkävijä ydinjätteiden loppusijoituksessa Onkalo-hankkeen myötä. Fossiilisilla polttoaineilla tuotettu sähkö on tehokkainta korvata ydinvoimalla. Yhdellä uudella reaktorilla voitaisiin tuottaa yhtä paljon energiaa kuin yli 10 kertaa nykyisellä määrällä aurinkopaneeleita Suomessa.

Mitä mieltä hallitus on fossiilisilla polttoaineilla tuotetun sähkön korvaamisesta ydinvoimalla?

Utajärven koulu
Oulun vaalipiiri
Stella Jolkin

Ilotulitteiden kieltäminen

Arvoisa puhemies! Koulumme nuoret pohtivat: Ilotulitteiden siviilikäytöstä aiheutuu useita ongelmia: ilotulitteita päätyy sekä alaikäisten että alkoholin vaikutuksen alaisena olevien käsiin, kotieläimet säikkyvät, ja myös ilmasto ja ympäristö kärsivät.

Onko tulevaisuudessa mahdollista, että ilotulitteiden siviilikäyttö kiellettäisiin lailla?

Simonkylän koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Mimosa Pellonpää

Biohajoavien pakkaus- ja kertakäyttömateriaalien valmistamiseen panostaminen

Arvoisa puhemies! Biohajoavien pakkaus- ja kertakäyttömateriaalien valmistaminen toisi paljon työpaikkoja Suomeen – ja vähentäisi mikromuovikertymää maailman merissä.

Viime vuosina on herätty siihen, että maailman vesistöt ovat paikoin huolestuttavan paljon mikromuovin ja muun muoviroskan kyllästämiä. Muovi on muutenkin, monista hyvistä ominaisuuksistaan huolimatta, ongelmallinen pakkausmateriaali ja kertakäyttömateriaali.

Suomella on perinteisesti ollut erittäin laadukasta huippuluokan osaamista puusta jalostettujen pakkausmateriaalien valmistamisessa. Biohajoavien pakkausmateriaalien ja kertakäyttötuotteiden valmistaminen on tulevaisuudessa erittäin suuri ja paljon työpaikkoja tuova teollisuudenala.

Puu- ja paperialan huippuosaamista Suomessa kyllä on, mutta onko biohajoavien materiaalien kehitystyöhön ja valmistamiseen panostettu riittävästi?

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta Suomessa panostettaisiin enemmän tähän paljon työpaikkoja tuovaan biohajoavien materiaalien valmistamisen teollisuudenalaan ja jotta tämän alan koulutusta järjestettäisiin riittävästi tulevaisuuden tarpeita varten.

Työministeri Tuula Haatainen – Arbetsminister Tuula Haatainen

Ähtärin yhteiskoulu
Vaasan vaalipiiri
Oskari Nätylä

Nuorten työllistymisen helpottaminen

Arvoisa puhemies! Yläkouluikäisten ja yli 15-vuotiaiden nuorten työllistymisessä ja rahan tienaamisessa kohtaamme usein ongelmia. Kun nuori yrittää hakeutua töihin, vastaan tulevat usein ikävaatimukset. Esimerkiksi kesätöihin halutaan jo 15 vuotta täyttänyt, mikä luo epäoikeudenmukaisen aseman loppuvuodesta syntyneille. Huolena on myös nuorten huono taloudellinen tilanne. Tätä tilannetta helpottaisi, jos nuori saisi tienattua helpommin ympäri vuoden. Siksi kysynkin: Miten valtio voisi taata jokaiselle samana vuonna syntyneelle nuorelle yhtäläiset työnsaantimahdollisuudet ja helpottaa nuorten tienaamista opiskelun ohella?

Porin suomalaisen yhteislyseon koulu
Satakunnan vaalipiiri
Anceliga Friman

Työttömyys Suomessa

Arvoisa puhemies! Pellervon taloustutkimuksen toteuttaman tutkimuksen mukaan työttömyydestä koituu jopa 10 miljardin euron vuosittaiset kustannukset julkiselle taloudelle. Työttömyyteen voi olla monia syitä kuten terveys syyt, koulutuksen ja osaamisen puute, töiden puute sekä työmotivaation puute. Yli 45 vuotiailla yleisin syy oli terveys, mutta nuoremmilla yleisin syy oli koulutuksen ja osaamisen puute, sekä motivaation puute. Suomessa työttömyystuki on yleisesti korkea ja jopa parempi kuin joidenkin ammattien palkat. Tästä hyötyvät eniten vähiten kouluttautuneet ihmiset. Onko hallitus miettinyt toimia, miten työttömyys saataisiin laskemaan Suomessa?

Takahuhdin koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Eerika Poikolainen

Työvoiman alueellinen ja ammatillinen liikkuvuus koko Suomessa

Arvoisa puhemies! Muuttoliike on keskittynyt pääkaupunkiseudulle ja muihin suurimpiin kaupunkeihin, samalla jakautuen erittäin epätasaisesti. Pienemmissä kunnissa palveluita ei ole tarjolla kaiken tarpeen mukaisesti. Myös ammattiosaajien löytäminen voi olla vaikeaa. Miten hallitus edistäisi työvoiman alueellista ja ammatillista liikkuvuutta koko Suomessa?

Riihikallion koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Vertti Niskanen

Lahjakkaat nuoret muuttavat ulkomaille töihin

Arvoisa puhemies! Monet Suomessa hyvin koulutetut lahjakkaat nuoret muuttavat ulkomaille töihin. Samaan aikaan Suomi tarvitsisi erittäin paljon hyviä veronmaksajia. Miksi on näin? Mitä hallitus aikoo tehdä tälle asialle?

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen - Miljö- och klimatminister Krista Mikkonen

Kouvolan yhteiskoulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Aamu Kallio

Suunnitelmat ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi

Mitä suunnitelmia hallituksella on tehdä ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi jo tänä vuonna?

Lahden yhteiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Aino Lehmusoksa

Ilmastonmuutoksesta johtuvat lämpimät talvet

Arvoisa puhemies! Ilmaston lämpeneminen aiheuttaa Suomessa ongelmia. Lämpenevät talvet hankaloittavat esimerkiksi maanviljelijöiden elannon hankkimista ja kuluttajien mahdollisuutta saada lähiruokaa. Lisäksi talvien lämpeneminen ja lumen vähyys vaikuttavat erityisesti Etelä-Suomessa perinteisten talviurheilulajien harrastusmahdollisuuksiin. Jäälajit ja hiihtäminen ovat kuitenkin vahvasti osa suomalaista kulttuuria. Miten hallitus aikoo vastata ilmaston muutoksesta johtuvien lämpimien talvien aiheuttamiin ongelmiin?

Virolahden yläaste ja lukio
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Sanna Hellä

Ilmastonmuutoksen vaikutusten torjunta

Ilmastonmuutos on maailmalla ja Suomessa kenties kaikkein vakavin elämän edellytyksiä uhkaava asia. Kyselytutkimuksen mukaan vain 6% suomalaisista 13-16 -vuotiaista uskoo, että toimet ilmastonmuutoksen torjunnassa ovat tulevaisuudessa riittäviä. Mitä konkreettisia asioita hallitus aikoo tehdä osaltaan ilmastonmuutoksen pysäyttämiseksi?

Vuotson koulu
Lapin vaalipiiri
Sinna Briitta Sieppi

Suomi ja ilmastonmuutos

Millainen on Suomen tulevaisuus ilmastonmuutoksen paineessa?

Kesälahden koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Leevi Haverinen

Miten ilmastonmuutoksen torjuntaa tehdään?

Suomi on saavuttanut kolmessakymmenessä vuodessa asettamansa tavoitteen päästöjen vähentämiseksi. Miten ilmastonmuutoksen torjuntaa tehdään seuraavat vuosikymmenet?

Padasjoen yhtenäiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Sami Mäkelä

Suomen toimet ilmastonmuutoksen torjumiseksi

Arvoisa puhemies. Ilmastonmuutos tapahtuu koko ajan, ja se huolettaa nuoria. Mitä Suomi aikoo jatkossa tehdä ilmastonmuutoksen torjumiseksi, jotta puhdas luontomme jäisi myös tuleville sukupolville?

Kankaisten koulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Selma Marina Savolainen

Toimet ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi mm. teknologian avulla

Arvoisa puhemies! Minkälaisia toimia Suomen pitäisi tehdä tulevaisuudessa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi, ja miten teknologia voi tasapainottaa tilannetta?

Kaakkurin koulu
Oulun vaalipiiri
Alina Uusitalo

Hiilineutraalisuustavoite ristiriidassa metsähakkuiden kanssa

Arvoisa herra puhemies,
me nuoret olemme huolissamme ilmastonmuutoksesta, joka uhkaa meidän, sekä tulevien sukupolvien tulevaisuutta. Hallituksella on tavoitteena, että Suomi olisi hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Samaan aikaan Suomessa kuitenkin hakataan puita vuosi vuodelta enemmän. Viime keväänä Suomi ehdotti EU:n komissiolle, että Suomi saisi hakata metsää 18 miljoonaa kuutiota enemmän kuin EU sallii. Mitä nykyinen hallitus aikoo tehdä, jotta Suomi olisi hiilineutraali, kun hakkuiden määrä on ristiriidassa tämän tavoitteen kanssa?

Myllytullin koulu
Oulun vaalipiiri
Mette Mertala

Tavoitteet ilmastonmuutoksen hidastamiseksi

Arvoisa puhemies. Euroopan parlamentti julisti viime vuoden lopulla ilmastohätätilan. Julistus ei kuitenkaan sisältänyt konkreettisia tavoitteita. Onko Suomen hallitus julistuksen myötä asettanut uusia tavoitteita ilmastonmuutoksen hidastamiseksi?

Kinnarin koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Emma Hanagan

Hiilineutraalisuuden tavoittaminen 2030 mennessä

Arvoisa puhemies. Miten Suomi aikoo varmistaa pääsevänsä hiilineutraaliksi valtioksi vuoteen 2030 mennessä ja kuinka todennäköiseltä tällä hetkellä sen saavuttaminen näyttää?"

Peltolan koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Kiia Heikkinen

Toimet hiilineutraalin Suomen saavuttamiseksi

Arvoisa puhemies. Hallitus on asettanut tavoitteekseen hiilineutraalin Suomen 2035. Millaisia keinoja kouluilla on vaikuttaa tavoitteeseen? Millaisia haasteita meillä tulee olemaan ennen kuin tavoite on saavutettu?

Kilonpuiston koulu

Uudenmaan vaalipiiri
Matias Niemi

Miten hiilineutraalisuus tavoitetaan 2035 mennessä?

Arvoisa puhemies.

Ilmastonmuutos on ajankohtainen ongelma ja Suomessa suunnitellaan ilmastolain uudistamista. Millä toimenpiteillä hallitus aikoo vähentää Suomen kasvihuonekaasuja ja saavuttaa Suomen hiilineutraaliuden vuoteen 2035 mennessä?

Tapiolan koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Onni Lecklin

Keinot hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi

Ilmastonmuutos huolestuttaa Suomen kansalaisia ja erityisesti meitä nuoria. Hallitus on asettanut hiilineutraaliustavoitteen vuodelle 2035. Tavoite on hyvä, mutta eikö ole ristiriitaista tavoitteen kannalta, että valtionyhtiö Fortumin omistama Uniper rakennuttaa uusia hiilivoimaloita Eurooppaan. Lisäksi Suomen metsien hiilinielut pienenevät, koska hakkuumäärät ovat liian suuret ja vanhaa metsää hakataan liikaa. Näiden asioiden valossa on syytä kysyä, miten hiilineutraaliustavoite saavutetaan?

Grundskolan Norsen
Helsingfors valkrets
Malva Ljungberg

Hur tänker regeringen gå till väga för att göra Finland fossilfritt

Ärade talman! Sanna Marins regeringsprogram har som mål att göra Finland fossilfritt till år 2035. Detta ambitiösa mål förutsätter stora förminskningar av utsläpp som kol, torv, diesel och bensin. Hur tänker ni i regeringen gå till väga för att göra Finland fossilfritt?

Sydän-Laukaan koulu
Keski-Suomen vaalipiiri
Sofia Kekarainen

Maailmanlaajuiset toimet ilmastonmuutoksen estämiseksi

Arvoisa puhemies! Ilmastonmuutos on ollut viime aikoina paljon puhuttu aihe. EU:lla on paljon ilmastotavoitteita, joissa myös Suomi on mukana, mutta yksin EU:n toimet eivät riitä

ilmastonmuutoksen pysäyttämiseen. Myös esimerkiksi Afrikan ja Aasian valtioiden pitäisi lisätä toimia ilmastonmuutoksen estämiseksi. Miten voisimme saada EU:n ulkopuoliset valtiot paremmin mukaan ilmastotalkoisiin?

Valkeavuoren koulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Vilma Huunonen

Vaihtoehtoja päästöjen minimoinnille

Arvoisa Puhemies. Ilmastonmuutos on vakava asia, jota koko maailman pitäisi yhdessä ehkäistä. Kuitenkin näyttää siltä, että vain osa maista tekee toimia sen estämiseksi. Koska fakta on se, että isoimmat maat Kiina ja Yhdysvallat mitätöivät pienempien maiden päästöjen minimoinnit teollisuudellaan ja kivihiilen poltolla. Kysyn siis: Eikö olisi järkevämpää panostaa maksimaaliseen kierrätykseen, kotimaiseen tuotantoon sekä julkiseen liikenteeseen, niin esimerkiksi maatalouden ja bensiinin hinnalla ei ajeta pienituloisia suomalaisia ahtaalle.

Havukosken koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Nelli Lohilahti

Millä tavalla kansalaiset saadaan entistä enemmän mukaan ilmastotoimiin?

Keinot ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ovat jo tiedossa ja käytännössä toteuttamiskelpoisia. Ilmastonmuutoksen torjumisen etenemättömyyttä selitetään etenkin poliittisen tahdon puutteella, vaikka asiasta vastuu on meillä jokaisella. Mietitäänkö eduskunnassa muiden ilmastopoliittisten aiheiden lisäksi myös kansalaisten toimintaa ja jos niin, millä tavalla kansalaiset saadaan entistä enemmän mukaan ilmastotoimiin?

Anttolan yhtenäiskoulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Valio Valtokari

Ilmansaasteiden lisääntyminen kaupungeissa

Arvoisa puhemies! Suurissa kaupungeissa, kuten esimerkiksi Intian New Delhissä on havaittu erittäin suuria määriä saasteita, niin paljon että ne haittaavat näkyvyyttä. Tämä ilmiö on levinnyt ilmastonmuutoksen johdosta ja kysymykseni kuuluu: Miten Suomi aikoo ehkäistä ilmansaasteiden määrän kasvun isoimmassa asutuskeskuksissa, kuten pääkaupunkiseudulla?

Nummen yhtenäiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Nelly Kinnunen

Muovijätettä tuottavien julkisten tilojen muovin keräyksen järjestäminen

Arvoisa puhemies! Suomessa on jo usean vuoden ajan järjestetty kotitalousmuovin kierrätys. Julkisten laitosten kuten koulujen muovinkierrätystä ei ole vielä järjestetty. Esimerkiksi omassa koulussamme halutaan kerätä kierrätysmuovia, mutta jätteenkuljetus ei hoida muovin keräystä. Miten eduskunta on toiminut ja aikoo toimia, jotta myös paljon muovijätettä tuottavien julkisten tilojen muovin keräys järjestettäisiin?

Harjunrinteen koulu
Hämeen vaalipiiri
Nanna Kuparinen

Suomen toiminta muovipussien vähentämiseksi

Muovipussit ovat ympäristölle haitallisia, sillä niiden pienet osaset saattavat joutua vesistöihin ja jopa ruokaketjuun ja aiheuttaa haittaa ihmisille ja eläimille. Muovipussit myös kuluttavat fossiilisia polttoaineita ja lisäävät poltettaessa ilmastonlämpenemistä pahentavia päästöjä. Maailmassa monet maat ja suurkaupungit ovat halunneet vähentää muovituotteiden kulutusta ja tuottamista asettamalla erilaisia kieltoja ja maksupakotteita muovikasseille. Suomen hallitus ei ole tällaista ratkaisua kannattanut. Miten hallitus aikoo toimia muovipussien aiheuttaman ongelman ratkaisemiseksi?

Hetan peruskoulu
Lapin vaalipiiri
Viivi Leino

Ilmastonmuutoksen estäminen konkreettisilla toimenpiteillä esim. muovituotteita kieltämällä

Arvoisa puhemies! Euroopan parlamentti julisti vastikään globaalin ilmastonmuutoksen hätätilaksi. Kysynkin: Onko Suomen hallituksella aikomus tehdä joitakin konkreettisia toimenpiteitä ilmastonmuutoksen estämiseksi ja planeettamme vielä elinvoimaisten valtamerien suojelemiseksi, esimerkiksi kieltämällä muovipussit, -pillit ja muoviset kertakäyttöastiat?

Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Helsingin vaalipiiri
Pyy Reinikainen

Itämeren päästöt

Arvoisa puhemies! Suomessa jo pitkään puhuttanut aihe on Itämeren ja sen ympäristön puhtaus. Päästöjen määrä Itämereen on Suomessa vähentynyt ja valvonta lisääntynyt, mutta aikooko Suomi lisätä yhteistyötä Itämeren puhtauden suhteen Venäjän kanssa ja pyytää sitä valvomaan päästöjään Itämereen?

Hakkarin koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Hanna Rajamäki

Arktisen alueen ikiroudan sulaminen

Arvoisa puhemies. Jo pitkään on tiedetty, että arktisen alueen ikirouta sulaa pois ja siitä kuulee usein uutisissa. Ikiroudan sulaessa vapautuu kasvihuonekaasuja, jotka nopeuttavat ilmastonmuutosta. Ikiroudan sulaessa vapautuu myös sairauksia, jotka ovat olleet poissa jo pitkän aikaa, mutta ovat säilyneet aikaan jähmetettyinä. Mitä Suomi voisi tehdä, jotta ikirouta ei sulaisi ja nämä sairaudet ja kaasut pysyisivät ikiroudan sisällä?

Luvian yhtenäiskoulu
Satakunnan vaalipiiri
Sofia Holmén

Pikamuodin vähentäminen

Arvoisa puhemies! Pikamuoti on yksi saastuttavimmista teollisuuden aloista, eikä siitä puhuta kovinkaan paljon. Miten Suomi aikoo tulevaisuudessa vaikuttaa, että pikamuotia saataisiin vähennettyä?

Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri, Onerva
Keski-Suomen vaalipiiri
Ruusu Haapoja

Nuorten tuettu asuminen

Arvoisa puhemies! Viime hallituskausien aikana erityiskouluja on vähennetty kolmannekseen ja tuettua asumista on kavennettu kaikilla sektoreilla. Samalla tukea tarvitsevien määrä on Tilastokeskuksen mukaan kaksinkertaistunut. Valtaosa tuetusta jatko-opiskelusta on keskittynyt suurille paikkakunnille. Tämä tarkoittaa monille nuorille itsenäistä muuttoa vieraalle paikkakunnalle, jolloin nuoren huoli on, että hän jää yhteisön ulkopuolelle, ja tämä lisää riskiä syrjäytymiseen.

Millä keinoin hallitus pyrkii näiden lukujen valossa takaamaan riittävän tuen asumiseen peruskoulun jälkeen niille nuorille, joilla kyse ei ole vammasta tai lastensuojelullisista seikoista?

Miten hallitus edistää yhteisöllisen asumisen muotoja nuorille, jotka niitä tarvitsevat siirtyäkseen asteittain itsenäisempään elämään?

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen - Social- och hälsovårdsminister Aino-Kaisa Pekonen

Maikkulan koulu
Oulun vaalipiiri
Lukas Koskinen

Ruokavaliokorvauksen palauttaminen

Arvoisa puhemies! Keliakia yleistyy voimakkaasti. Keliakiaa sairastaville ei tällä hetkellä ole ruokavalioidon aiheuttamiin kustannuksiin kohdennettua tukea. Gluteeniton ruokavalio on välttämätön sairauden hoidossa.

Onko ruokavaliokorvauksen palauttaminen mahdollista?

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru - Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru

Urjalan yhtenäiskoulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Lassi Moisio

Suomen valmius pandemian varalle

Uutiset Kiinan korona-viruksen leviämisestä huolettavat. Olisi hyvä tietää, että onko Suomi varautunut tällaiseen vakavaan mysteerisairauteen.

Mikä on Suomen suunnitelma vakavan pandemian varalle?

Seinäjoen lyseo
Vaasan vaalipiiri
Daniel Göös

Rokotevastaisuus

Arvoisa puhemies! Mediassa kerrotaan kasvaneista tuhkarokkotapausten määristä, etenkin viimeisen kahden vuoden ajalta. Rokotevastaisuudesta on tullut ongelma tietyillä Suomen alueilla.

Miten hallitus suhtautuu kasvaneeseen rokotevastaisuuteen?

Kuinka uudet tapaukset estetään ja taataan suomalaisten terveys nyt ja tulevaisuudessa?

Talvisalon koulu

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

Anni Saarinen

Suomen vauvakato

Arvoisa eduskunnan puhemies. Suomen kokonaishedelmällisyysluku on laskenut huomattavasti viimeisinä vuosina. Jos syntyvyys jatkuu alhaisella tasolla pitkään, tulee meille pula työvoimasta.

Myös hyvinvointiyhteiskunnan perusrakenteiden ylläpitäminen vaikeutuu verotulojen pienenemisen takia. Mitä hallitus aikoo tehdä, että selviämme yhteiskuntana tästä haasteesta?

Pielisjoen koulu

Savo-Karjalan vaalipiiri

Eemeli Onatsu

Ilmastonmuutos ja syntyvyyden romahdus

Arvoisa puhemies! Ilmastonmuutos on lisännyt nuorten elämäntapamuutoksia ja protesteja. Pelko tulevaisuudesta on tuonut lisäksi turvattomuuden ja toivottomuuden tunteita – sekä haluttomuutta hankkia lapsia. Ilmatoon liittyvät tulevaisuuden uhkakuvat hallitsevat erityisesti nuorten suhtautumista lasten hankkimiseen. Maassamme on viime vuosina syntynyt pieniä ikäluokkia. Kokonaishedelmällisyysluku oli vuonna 2019 mittaushistorian alhaisin, 1,35 lasta yhtä Suomessa asuvaa naista kohden.

Kysyn, mitä keinoja hallitus aikoo käyttää Suomen syntyvyyden nostamiseksi tulevaisuudessa?

Pohjoispuiston koulu

Uudenmaan vaalipiiri

Henriikka Rautanen

Aborttilainsäädännön vapauttaminen

Arvoisa puhemies. Toisin kuin useimmissa muissa Euroopan maissa, Suomessa raskaudenkeskeytykseen eli aborttiin tarvitaan jokin syy. Syytä voivat olla esimerkiksi raskaana olevan ikä tai sosiaaliset syyt. Useimmat heistä vetoavatkin sosiaalisiin syihin. Vaikka lähes kaikki aborttia haluavat Suomessa sen saavatkin, ei silti ole oikein, että joku muu tekee valinnan raskaana

olevan puolesta. Voisiko aborttilakia muuttaa niin, että abortti sallittaisiin kaikille ilman erikseen arvioitavaa syytä?

Saloisten koulu
Oulun vaalipiiri
Hilda Tölli

Nuoret ja mielenterveys

Arvoisa puhemies! Nuorten mielenterveysongelmat ovat lisääntyneet lähivuosina ja niistä on puhuttu paljon. Mitä hallitus aikoo tehdä sen eteen, että nuoret saavat apua ja tukea ongelmiinsa?

Tupoksen koulu
Oulun vaalipiiri
Okko Pohjola

Oppivelvollisuuden laajentamiseen varattujen rahojen kohdentaminen mielenterveyspalveluihin

Arvoisa puhemies! Nuorilla on paljon mielenterveysongelmia, ja niiden hoitamiseen tarvitaan lisää rahaa. Nyt suunniteltu oppivelvollisuuden laajentaminen maksaa jopa 200 miljoonaa euroa vuodessa. Onko mietitty vaihtoehtoa, että oppivelvollisuuden laajentamiseen varatut rahat kohdennetaan lasten ja nuorten mielenterveyden hoitamiseen ja samalla vähävaraisten oppimateriaalilisän korottamiseen?

Ruusuvuoren koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Rihaam Juwaisir

Psykiatrisia sairaanhoitajia kouluihin

Arvoisa puhemies! Nuorten mielenterveys tuntuu huononevan koko ajan eikä tilanne näytä hyvältä. Olen erityisen huolissani transnuorten itsemurhakuolleisuudesta. Vuonna 2019 kriisipuhelimeen tuli ennätysmäärä soittoja ja se kertoo mielestäni siitä, että apua ei ole tarpeeksi lähellä ja ajoissa saatavilla.

Kysyn siis, miksi emme voisi tuoda kouluihin psykiatrisia sairaanhoitajia? He ovat ammattilaisia, jotka olisivat nimenomaan nuorten lähettyvillä ja helposti saatavilla. On todella tärkeää, että pystyisimme edistämään nuorten mielenterveyttä mahdollisimman hyvin. Yhtäkään nuorta emme saa menettää sen vuoksi, että palveluja ei ole joko saatavilla tai niitä ei kyetä hakemaan.

Kiviniityn koulu

Vaasan vaalipiiri
Mikko Karjalainen

Nuorten mielen hyvinvointiin panostamisen riittävyys

Arvoisa herra puhemies. Nuorten mielen hyvinvointi puhuttaa arjessa. Uutisissa saamme lukea kuinka kouluelämän stressi ja syrjäytyminen altistaa mielen pahoinvoinnille. Eri tutkimusten mukaan noin 20–25 prosenttia nuorista kärsii jostain mielenterveyden häiriöstä ja ne ovat nuorten tavallisimpia terveysongelmia.

Onko hallituksen panostukset mielestänne nuorten mielen hyvinvointiin riittäviä ja voidaanko hoito kohdistaa riittävällä tavalla juuri niihin, jotka apua oikeasti tarvitsevat?

Maikkulan koulu
Oulun vaalipiiri
Anni Martikainen

Mielenterveyspalvelut nuorille

Arvoisa puhemies. Itä-Suomen nuorisopsykiatrian professori Tommi Tolmuseen mukaan nuorten mielenterveyspalvelujen tarve on kasvanut räjähdysmäisesti. Monet meistä nuorista kärsivät kasvavassa määrin stressistä, uni- ja mielenterveysongelmista.

Mitä toimia hallitus aikoo tehdä varmistaakseen sen, että nuoret saavat tarpeeksi apua?

Variskan koulu
Vaasan vaalipiiri
Ella Filppula

Mitä tehdään nuorten mielenterveyden edistämiseksi?

Arvoisa puhemies! Nuorten mielenterveyshäiriöt ovat yleisiä. Eri tutkimusten mukaan noin 20-25 prosenttia nuorista kärsii jostain mielenterveydenhäiriöstä ja ne ovat koululaisten ja nuorten aikuisten tavallisimpia terveysongelmia. THL:n mukaan koulukuraattoreiden ja koulupsykologien toimipistemäärät vaihtelevat huomattavasti, eikä kaikille kouluille ole edes omaa koulukuraattoria. Mitä konkreettista tällä hallituskaudella tullaan tekemään nuorten mielenterveyden edistämiseksi?

Ylikylä koulu
Oulun vaalipiiri
Ella Karjalainen

Nuorten mielenterveysongelmat

Arvoisa puhemies! Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen syksyllä julkaiseman kouluterveyskyselyn mukaan noin 20-25 prosenttia nuorista kärsii jostain mielenterveyden häiriöstä. Tyttöjen parissa mielenterveyden häiriöt ovat kaksi kertaa yleisempiä kuin poikien parissa. Kaikki nuoret eivät tiedä hoitomahdollisuuksista, hoitoa ei ole saatavilla riittävästi ja sen saatavuudessa on suuria alueellisia eroja. Samaan aikaan olemme saaneet lukea tiedotusvälineistä, että yhä useampi nuori aikuinen jää työkyvyttömyyseläkkeelle mielenterveysongelmien vuoksi.

Kysynkin siis, mitä hallitus aikoo tehdä nuorten mielenterveyden edistämiseksi?

Urheilupuiston koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Oona Jussila

Nuorten mielenterveyspalveluiden turvaaminen

Arvoisa puhemies! Nuorten mielenterveyspalveluiden tarve on viime vuosina lisääntynyt. Nuoret tunnistavat nykyään paremmin mielenterveyden ongelmia ja ovat valmiita hakemaan niihin apua. Mitä hallitus aikoo tehdä turvatakseen riittävät mielenterveyspalvelut nuorille?

Arppen koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Sohvi Mikkonen

Miten mielenterveysongelmista kärsivät nuoret pääsisivät hoitoon nopeammin?

Nuorten mielenterveysongelmat ja palvelujen tarve ovat lisääntyneet huolestuttavasti. Tiedetään, että mielenterveysongelmat ovat suuri haitta opinnoissa selviytymisessä ja työelämään hakeutumisessa ja johtavat helposti nuoren pysyvään syrjäytymiseen. Vakavaa masennusta ei tunnista helposti ja riittävän ajoissa. Apua hakeneiden hoitoon ei keksitä toimivia ratkaisuja ja lisäksi hoitoon pääsy on ruuhkautunut. Kuitenkin nuorilla on valtava parantumismahdollisuus, jos apua on saatavilla oikeaan aikaan. Hoitamalla lapset ja nuoret hyvin voitaisiin vaikuttaa myönteisesti koko Suomen tulevaisuuteen. Miten mielenterveysongelmista kärsivät nuoret pääsisivät hoitoon nopeammin, jotta parantavat prosessit saataisiin käyntiin viivyttämättä?

Ahmon koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Emma Voutilainen

Transnuorten hyvinvointi

Arvoisa puhemies! Mitä toimenpiteitä hallitus voi tehdä parantaakseen suomalaisten transnuorten hyvinvointia?

Salpausselän peruskoulu
Hämeen vaalipiiri
Hertta Valanta

Maksuttoman ehkäisyn kokeilu

Arvoisa puhemies! Nuorille suunnatun maksuttoman ehkäisyn edut ja hyödyt ovat kiistattomat. Tästä syystä myös hallitusohjelmaan on kirjattu, että tullaan toteuttamaan kokeilu maksuttomasta ehkäisystä alle 25-vuotiaille. Esimerkiksi kotikuntani Lahden valtuusto teki vuonna 2019 päätöksen maksuttomasta ehkäisystä, mutta toteutus pysähtyi Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän kielteiseen kantaan.

Näin ollen kysyn siis hallitukselta: Miten kokeilun valmistelu etenee?

Minkälaisia tuloksia kokeilusta toivotaan saatavan, jotta kokeilu muuttuisi vakinaiseksi osaksi suomalaisen yhteiskunnan käytäntöjä?

Anna Tapion koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Lotta Vainio

Vanhustenhoidon parantaminen

Arvoisa puhemies! Mediassa on esiintynyt vuoden mittaan toistuvia kertomuksia vanhustenhoidon surkeasta tilasta. Etenkin hoivakodeissa annetun palvelun puutteet tai suoranaiset laiminlyönnit ovat nousseet otsikoihin.

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä parantaakseen vanhustenhoidon tilannetta?

Myllytullin koulu
Oulun vaalipiiri
Fanni Peltonen

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiskeinot

Arvoisa puhemies,

THL:n tutkimuksen mukaan lapsiköyhyys on Suomessa kasvanut viimeisten viiden vuoden aikana 22 % ja tämän kehityksen uskotaan yhä jatkuvan.

Kunnat ja koululaitos tekevät oman osuutensa, mutta kysynkin, millaisia konkreettisia tavoitteita hallituksella on lasten ja nuorten hyvinvoinnin parantamiseksi?

Nummelanharjun koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Nelly Honkimaa

Huumeista johtuvien ongelmien ja päihdekuolemien ehkäisy

Arvoisa puhemies! Nuorten keskuudessa huumeiden käyttö ja kokeilut ovat lisääntyneet ja asenteet erityisesti kannabista kohtaan muuttuneet myönteisemmiksi. Sisäministeri Ohisalo on kirjoittanut kannattavansa käytön rangaistavuuden poistamista. Kysynkin ministeri Ohisalolta. Millä keinoilla hallitus pyrkii vähentämään huumeista johtuvia ongelmia ja päihdekuolemia.

Virolahden yläaste ja lukio
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Susanna Iivanainen

Sähkötupakan makunesteiden myynti Suomessa

Sähkötupakoinnin suosio on viime vuosina kasvanut nuorten keskuudessa. Tuotteista on haluttu saada nuorten keskuudessa houkuttelevampia erilaisten makunesteiden avulla. Voimassa olevan tupakkalain mukaan elintarvikemakutiivisteiden myynti sähkösavukkeilla höyrystettäväksi on kuitenkin kielletty. Tätä lainkohtaa kuitenkin kierretään alan erityisliikkeissä. Mitä hallitus aikoo tehdä estääkseen tehokkaammin makunesteiden myynnin jatkossa?

Kuntaministeri Sirpa Paatero – Kommunminister Sirpa Paatero

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka - Kommunikationsminister Timo Harakka

Ylistaron yläkoulu
Vaasan vaalipiiri
Hilla Nummiola

Julkinen liikenne maaseudulla

Joukkoliikenne kulkee maaseudulla monesti hyvin pitkillä vuoroväleillä, mikä vaikeuttaa julkisilla liikennevälineillä kulkemista ja lisää yksityisten ajoneuvojen käyttöä. Samalla ilmastonmuutos lisää painetta julkisen liikenteen käyttöön. Miten julkista liikennettä voidaan parantaa maaseudulla?"

Albert Edelfeltin koulu

Uudenmaan vaalipiiri
Amanda Runni

Ilmastonmuutokseen vaikuttaminen joukkoliikenteen avulla

Arvoisa puhemies! Ilmastonmuutos on ajankohtainen aihe myös kaikissa maamme oppilaitoksissa. Yksityisautoilua on voitava vähentää. Miten voisimme siis tukea kuntia niin, että joukkoliikenteen käyttäminen esimerkiksi harrastuksiin kulkemisessa olisi mahdollista?

Koivukylän koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Taika Kautto

Toimet lentoliikenteen päästöjen hillintään

Millä eri toimilla Suomen eduskunta aikoo hillitä lentoliikenteestä syntyvien päästöjen kasvua 2020-luvulla?

Havukosken koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Jonne Nykänen

Suomen liikenteen päästöt

Arvoisa puhemies! Tutkimusten mukaan liikenteen päästöt tuottavat noin 20 prosenttia Suomen kasvihuonepäästöistä. Yksi vaihtoehto on siirtyä sähköautoihin. Miten Suomen hallitus aikoo puuttua liikennepäästöihin?

Hämeenlinnan yhteiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Kustaa Mattsson

Arjen matkat junalla

Arvoisa puhemies! Juna on erittäin ympäristöystävällinen ja paljon käytetty joukkoliikennepalvelu. Tämä näkyy myös junien matkustajamäärissä. VR tiedotti 22. tammikuuta kaukoliikenteen matkustajamäärien kasvaneen viime vuonna yhdeksällä prosentilla, saavuttaen kaikkien aikojen ennätyksen. Suurin kasvu on tapahtunut pääradalla. Väylävirasto uutisoi jo vuonna 2018, että päärata tarvitsee laajaa peruskorjausta 2020-luvulla.

Mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy, jotta turvataan rataverkon infrastruktuurin hyvä kunto ja toimivuus, turvataan opiskelijoiden ja työssäkäyvien ihmisten matkat pohjoiseen ja etelään sekä turvataan riittävä junakapasiteetti tavara- ja matkustajaliikenteelle?

Jokirannan koulu
Oulun vaalipiiri
Joonas Visuri

Tieverkoston turvallisuus pienillä paikkakunnilla

Millaisiin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä pienempien paikkakuntien tieverkoston turvallisuuden parantamiseksi?

Vääksyn yhteiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Sofia Niemelä

Pitkät matkat harrastuksiin, palveluihin ja opintoihin

Arvoisa puhemies. Taajamien ulkopuolella asuu lukuisia lapsia ja nuoria, joiden koulumatkat ovat pitkiä. Harrastuksiin, palveluihin ja opintoihin on vaikeaa ja jopa mahdotonta kulkea. Millaisin toimin hallitus turvaa syrjäkylien lasten ja nuorten koulutukseen ja palveluihin pääsyä, harrastamista ja alueellisen tasa-arvon toteutumista?

Kouvolan yhteiskoulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Sanni Viherlehto

Itärata-hanke

Mitä mieltä olette itärata-hankkeesta ja sen hyödyistä osana suomalaisen joukkoliikenteen kehittämistä?

Tietäväisen koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Petja Saukkonen

Kevytautoja koskeva laki

Arvoisa puhemies! Kevytautoja koskevan lain voimaantuloa siirrettiin viime syksynä vuodella eteenpäin.

Mikä on lain valmistelutilanne tällä hetkellä?

Luvian yhtenäiskoulu
Satakunnan vaalipiiri
Viivi Saarinen

Sähkö- tai biokaasuautoihin siirtymisen kalleus

Arvoisa puhemies! Ilmastonmuutoksen yhteydessä on paljon puhuttu sähkö- ja biokaasu autoilun paremmuudesta bensa - ja erityisesti dieselautoiluun verrattuna. Niin sähköllä kuin biokaasulla toimivat autot ovat kuitenkin kalliita ja tankkauspaikkoja on vielä aika harvassa.

Mitä Suomi aikoo tehdä, että suomalaiset voisivat edullisemmin siirtyä sähkö- tai biokaasu autoihin?

Jyväskylän normaalikoulu
Keski-Suomen vaalipiiri
Väinö Niskanen

Ajokortin myöntämiskärajan alentaminen 17 ikävuoteen

Arvoisa puhemies! Edellisessä Nuorten parlamentissa vuonna 2018 käsiteltiin ajokortin myöntämisiän alentamista ja asiasta myös äänestettiin. Vaikka äänestyksen lopputulos oli kielteinen, ongelma on silti ajankohtainen. Nuorilla on vieläkin vaikeuksia päästä harrastuksiin, kouluun ja muihin tapahtumiin, koska haja-asutusalueilla on huonot kulkuyhteydet. Niinpä kysymme, mitä hallitus aikoo tehdä tälle ongelmalle. Olisiko mahdollista alentaa ajokortin myöntämiskäraja 17 ikävuoteen?

Arppen koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Aada Toropainen

Ajokorttikoulutusmuutoksen arviointi

Nuorten kuljettajien kuolemanriski liikenteessä on suuri koko väestöön verrattuna. Omien ajotaitojen yliarviointia ja tavallista suurempaa riskinottoa kuvaavat tyypillisesti suistumisonnettomuudet. Vuoden 2018 uudistuksessa harjoittelua aidossa liikenneympäristössä vähennettiin ja mahdollisuutta opetusluvilla harjoitteluun helpotettiin. Mutta vastaako simulaattorilla harjoittelu todellisia sää- ja keliolosuhteita tai muuttuvia liikennetilanteita, joihin nuori kuljettaja väistämättä joutuu? Selviääkö mopoilija liikenteen vilinästä suoritettuaan pelkät teoria- ja käsittelykokeet skootterilla. Nuori

kuljettaja tarvitsisi varmasti myös asennekasvatusta, joka vaikuttaisi kaikkien osapuolten turvallisuuteen.

Mitä mieltä liikenneministeri on asiasta?

Rukan koulu
Oulun vaalipiiri
Reeti Huhtala

Suomen toiminta postinjakelussa

Arvoisa puhemies. Viime aikoina on mediassa ollut melko paljon puhetta postilaitoksesta, ja postista yleensäkin. Joillakin pienemmillä paikkakunnilla kirjepostia ei edes jaeta joka päivä, ja laskut saattavat saapua postilaatikkoon myöhässä.

Miten eduskunta aikoo toimia tämän asian suhteen?

Pohjoismaisen yhteistyön ja tasa-arvon ministeri Thomas Blomqvist - Minister för nordiskt samarbete och jämställdhet Thomas Blomqvist

Eurajoen yhteiskoulu
Satakunnan vaalipiiri
Ella Tyykilä

Tasa-arvo nyky-Suomessa

Arvoisa puhemies! Suomessa ollaan edistytty tasa-arvossa hyvin pitkälle viime vuosien aikana. Onko mielestänne nyky-Suomessa tasa-arvo ongelmia ja onko tasa-arvo poliittisesti tärkeää asia kansanedustajille Suomessa?

Pohjanlinnan koulu
Satakunnan vaalipiiri
Aada Joensuu

Naisten ja miesten palkkaerot

Naiset saavat joillakin aloilla miehiä huonompaa palkkaa.

Mistä tämä johtuu, ja mitä hallitus aikoo tehdä tämän asian korjaamiseksi?

Kehitysyhteistyö- ja ulkomaankauppaministeri Ville Skinnari - Utvecklings- och utrikeshandelsminister Ville Skinnari

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson - Justitieminister Anna-Maja Henriksson

Pitkjärven koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Iiris Nuutinen

Oikeusprosessien keston lyhentäminen

Arvoisa puhemies! Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaan jokaisella on oltava mahdollisuus oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin kohtuullisessa ajassa. Suomi on kuitenkin saanut useita huomautuksia Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelta kohtuuttoman pitkistä oikeusprosesseista. Keskimääräinen rikosasian oikeudenkäynti kestää vuoden ja viisi kuukautta. Oikeudenkäyntien pitkä kesto heikentää ihmisten uskoa toimivaan oikeuslaitokseen ja saattaa aiheuttaa psyykkisiä oireita asianomaisille. Lisäksi oikeudenkäyntien kustannukset nousevat hyvin korkeiksi. Miten oikeusprosesseja aiotaan lyhentää?

Kiinamyllyn koulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Jenna Holi

Rikos ja rangaistus tasapainoon

Arvoisa puhemies! Mediassa ja kansalaiskeskusteluissa nousee usein esille eri rikoksista määrättyjen rangaistusten suuruus ja niiden kohtuullisuus toisiinsa nähden. Rikoslaisissa määriteltyjen minimi- ja maksimituomioiden perusteella henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset ovat rangaistusasteikon kärkipäässä. Median uutisoinnista ja asiaa selvitellessä välittyy kuva, että käytännössä toteutuneet tuomiot ja maksettavaksi määrätty korvaukset ovat kuitenkin lievempiä. Esimerkiksi vero- ja huumausainerikoksista saadut tuomiot korvauksineen ovat usein suurempia kuin ihmisen henkeen ja terveyteen kohdistuvat rikokset. Se ei tunnu tavallisen kansalaisen oikeustajun mukaiselta. Miten hallitus on toiminut ja aikoo toimia, että suomalaiset voivat tuntea olonsa turvatuiksi ja kokea, että oikeus toteutuu ihmishenkeen ja -arvoon kohdistuvissa rikoksissa?

Vesilahden yhtenäiskoulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Kasper Salonen

Talousrikosten ja väkivaltarikosten tuomioiden erot

Liian usein talousrikoksista annetaan kovempia tuomioita kuin yksilöön kohdistuneista väkivaltarikoksista. Kansalaisten oikeustaju on välillä koetuksella.

Mitä hallitus on aikonut asialle tehdä?

Länsi-Porin koulu
Satakunnan vaalipiiri
Kerttu Rintola

Seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen

Arvoisa puhemies! Olemme eläneet MeToo-kampanjan ajan, ja nähneet sen vaikutukset Suomessakin, mutta silti seksuaalinen ahdistelu ja häirintä ovat osa suomalaisten elämää. Vuoden 2017 tasa-arvobarometrin mukaan seksuaalista häirintää kahden viime vuoden aikana oli kokenut 39 prosenttia naisista ja 17 prosenttia miehistä.

Onko hallitus suunnitellut joitain toimia seksuaalisen ahdistelun ja häirinnän ehkäisemiseksi?

Otalammen koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Tuuli Kajosaari

Muun sukupuolisuus

Tällä hetkellä muu sukupuoliset ihmiset jäävät varjoon yhteiskunnassa. Sukupuolia on valittavana mies ja nainen, entä, kun et ole kumpaakaan?

Miten heidän asemaansa voidaan parantaa?

Jaakko Ilkan koulu
Vaasan vaalipiiri
Oskari Pessinen

Kansalaisen vaikutusmahdollisuudet

Mielestäni 4 vuotta on liian pitkä aika nykyistä tahtia muuttuvassa maailmassa antaa mandaatti suomalaisten asioista päättämiseen. Olisiko Suomen demokraattista järjestelmää mielestäsi syytä muuttaa enemmän kansan mielipiteitä kuuntelevaksi?

Miten toteuttaisit tämän?

Grundskolan Norsen

Helsingfors valkrets
Oliver Wartiovaara

Rösträtt för 16-åringar

Ärade talman. I Estland har 16-åringar rätt att rösta i kommunalval. I Österrike har alla medborgare som fyllt 16 år allmän och lika rösträtt i alla fem nationella val.
Hur förhåller sig regeringen till att även i Finland sänka rösträttsåldern till 16 år i alla nationella val?

Lintumetsän koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Vilma Nissinen

Vihapuhe

Oletko työssäsi joutunut vihapuheen kohteeksi?
Mitä eduskunta voisi tehdä vihapuheen vastustamiseksi?

Viitaniemen koulu
Keski-Suomen vaalipiiri
Miki Ulkuniemi

Laki kansanryhmää vastaan kiihottamisesta tai vihapuheesta

Arvoisa puhemies! Onko hallituksella aikeita muuttaa tai selventää lakia kansanryhmää vastaan kiihottamisesta tai vihapuheesta?

Puolustusministeri Antti Kaikkonen - Försvarsminister Antti Kaikkonen

Seinäjoen lyseo
Vaasan vaalipiiri
Petrus Mäkinen

Maanpuolustuksen turvaaminen

Arvoisa puhemies! Ennusteiden mukaan Suomessa syntyvyys on kääntymässä rajuun laskuun, mikä tarkoittaa ikäluokkien selvää pienenemistä. Samaan aikaan yhä useammalla nuorella on ongelmia fyysisen ja psyykkisen jaksamisen kanssa. Lisäksi yhä useampi nuori kyseenalaistaa armeijan käymisen mielekkyyden.

Millaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, jotta maanpuolustus pystyttäisiin turvaamaan tulevaisuudessakin?

Ehnroosin koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Kalle Koskinen

Asepalveluksesta kieltäytymistä koskevan epätasa-arvon korjaaminen

Arvoisa puhemies! Asepalveluksesta kieltäytyminen vaikuttaa merkittävästi nuorten miesten elämään. Kieltäytymisestä seuraava vankeusrangaistus jää näkyville rikosrekisteriin ja voi vaikeuttaa opiskelu- tai työpaikan saamista. Lisäksi Suomessa on ollut pitkään ryhmiä, joilla on ollut erioikeuksia verrattuna muuhun väestöön.

Miten asepalveluksesta kieltäytymistä koskeva epätasa-arvo aiotaan korjata?

Kaukalahden koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Tuomas Lahtinen

Asevelvollisuuden tasa-arvoisuus

Arvoisa puhemies! Kysymykseni koskee yleistä asevelvollisuutta. Mielestäni yleinen asevelvollisuus perustuu vain sukupuoleen ja se syrjii miehiä.

Aikooko hallitus muuttaa nykyistä asevelvollisuutta tasa-arvoisemmaksi?

Vanttilan koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Matias Mikkola

Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyöstä

Suomen ja Ruotsin puolustusyhteistyö on viime vuosina syventynyt paljon ja mediassa on ollut keskustelua mahdollisesta puolustusliitosta.

Onko tämä puolustusliitto mahdollisuus vai mahdottomuus?

Opetusministeri Li Andersson - Undervisningsminister Li Andersson

Karakallion koulu
Uudenmaan vaalipiiri

Aatos Avonius

Suomen koulutusjärjestelmä

Arvoisa puhemies! Miten ja millä keinoin Suomen hallitus aikoo varmistaa ja huolehtia siitä, että meillä on jatkossakin yksi maailman parhaista koulutusjärjestelmistä?

Iittalan yhtenäiskoulu

Hämeen vaalipiiri

Lilli Viljamaa

Koulutuksen resurssit

Arvoisa puhemies, monessa suomalaisessa peruskoulussa ja toisen asteen oppilaitoksessa kamppaillaan resurssipulan kanssa. Luokissa on yhtä aikaa monenlaisen tuen tarpeessa olevia nuoria, mutta kaikille ei ole erityisopettajan, ohjaajan tai edes tunnin opettajan apua saatavilla, koska apua tarvitsevia on niin monta. Toisella asteella lähiopetustunteja on vähennetty ja ammattiin valmistuvilla nuorilla ei ole riittäviä taitoja selviytyä työelämässä.

Kysynkin nyt opetusministeriltä, miten kaikkien suomalaisten nuorten oikeus oppimiseen saataisiin turvattua?

Turengin yhteiskoulu

Hämeen vaalipiiri

Ronja Nummela

Toisen asteen kustannukset oppivelvollisuusikärajan noustessa

Arvoisa puhemies! Nykyään monet toisen asteen opintoihin lähtevät nuoret ottavat suuren askeleen elämässään ja lähtevät kouluun eri paikkakunnille. Tämä tietysti tarkoittaa suurta rahanmenoa asuntoa, laskuja ja muita menoja maksettaessa. Lisäksi koulutarvikkeisiin kuluu sievoisia summia rahaa omasta tietokoneesta koulukirjoihin.

Jos oppivelvollisuusikäraja nousee, kuuluisiko esimerkiksi lukion kustantaa oppilaiden koulutarvikkeet?

Viitaniemen koulu

Keski-Suomen vaalipiiri

Vilja Leinonen

Peruskoulutuksen resurssien riittävyys

Miten peruskoulutuksen riittävät resurssit saadaan turvattua tasa-arvoisesti koko Suomessa?

Hetan peruskoulu
Lapin vaalipiiri
Josefiina Vuontisjärvi

Opintotuen ja opintolainan valtiontakauksen myöntämisen ikärajan alentaminen

Arvoisa puhemies. Merkittävä joukko suomalaisia 15 tai 16 vuotiaita nuoria ajautuu toimeentulo-ongelmiin aloittaessaan opintonsa keskiasteen oppilaitoksissa syksyllä.

Esitän, että hallitus harkitsee opintotuen ja opintolainan valtiontakauksen myöntämisen ikärajan alentamista 15 vuoteen keskiasteella opiskeleville.

Lievestuoreen koulu
Keski-Suomen vaalipiiri
Kia Halttunen

Opintorahan maksamisen aikaistaminen

Arvoisa puhemies! Peruskoulun jälkeen jatkamme opiskelua toisella asteella. Opintorahaa on mahdollista saada 17-vuotiaana. Tätä selitetään sillä, että lapsilisän maksaminen loppuu vasta 18-vuotiaana. Voisiko opintorahaa alkaa saada jo 17-vuotiaana, jolloin raha olisi kohdennettu suoraan opiskelijalle itselleen. Lapsilisä kun maksetaan vanhempien tilille.

Meri-Porin yhtenäiskoulu
Satakunnan vaalipiiri
Sylvi Nurmi

Opiskeluun kohdistuneet leikkaukset

Arvoisa Puhemies! Viime vuosina opiskelijoihin ja koulutukseen on kohdistettu suuria määriä leikkauksia. Esimerkiksi opintoraha on pienentynyt tuntuvasti, sekä tietyissä oppilaitoksissa lähiopetus on lähes olematonta. Monilla nuorilla on korkea kynnys hakeutua opiskelemaan rahan takia; velkaantuminen opintojen vuoksi koetaan ahdistavaksi, ja esimerkiksi maksuhäiriömerkinnän saaneille lainan hankkiminen on erittäin vaikeaa. Myös koulutuksen laatu herättää kysymyksiä; erityisesti ammattikouluista valmistuneet nuoret kokevat, että heillä ei ole valmiuksia työelämään, koska opetus ei ole ollut riittävää leikkauksien vuoksi.

Mitä hallitus aikoo tehdä asiantilan parantamiseksi?

Maunulan yhteiskoulu ja Helsingin matematiikkalukio
Helsingin vaalipiiri

Miro Maaranen

Peruskoulun päättöarvioinnin yhtenäistäminen

Arvoisa puhemies! Päättöarvioinnin arvosanoissa on suuria eroja kouluittain. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen mukaan samasta työstä saadut arvosanat voivat erota kouluittain jopa 2 arvosanan verran. Päättöarvioinnilla on suunnattoman suurta merkitystä yhdeksäsluokkalaisten elämässä – esimerkiksi suurimpaan osaan lukioista haetaan juuri päättötodistuksen perusteella. Myös ammatillisten oppilaitosten haussa hakijoita pisteytetään päättötodistuksen keskiarvon perusteella. Tämä tarkoittaa sitä, että yksi oppilas pääsee paljon helpommin toisen asteen koulutukseen kuin toinen.

Näkeekö hallitus tarpeelliseksi yhtenäistää peruskoulun päättöarviointia esimerkiksi ylioppilastutkinnon kaltaisilla valtakunnallisilla kokeilla, joissa oppilaan arviointi ei jäisi tietyn opettajan varaan, tai vaihtoehtoisesti laajentaa oppilaan oikeusturvaa sallimalla arvioinnista valittamisen oikeusteitse?

Hirvikosken yhtenäiskoulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Jyry Laurila

Digitalisaation haitat alakouluikäisille

Arvoisa puhemies, nykypäivänä jo ala-asteen ensimmäisiltä luokilta lähtien koulutehtäviä tehdään verkossa, tietokoneilla tai tableteilla. Lasten ruutuaika kasvaa näiden pakollisten tehtävien vuoksi, ja siitä voi seurata mm. riippuvuutta. Media saattaa väärentää lapsen maailmankuvaa, josta voi seurata ahdistuneisuutta ja syrjäytymistä.

Kysyisin siis opetusministeri Anderssonilta miten hallitus aikoo vaikuttaa medialukutaidon kehittämiseen ala-asteikäisten opetuksessa ja digitalisaation haittojen estämiseen.

Soinin yhtenäiskoulu
Vaasan vaalipiiri
Marianne Luoma

Nuorten kannustaminen hoitoalalle

Arvoisa puhemies!

Vanhustenhoidon tilasta on Suomessa puhuttu viime aikoina paljon. Ratkaisu tähän olisi hoitajien määrän lisääminen, mutta hoitoalasta kiinnostuneita ei ole tarpeeksi. Nuorille ala ei näyttäydä houkuttavana. Työpäivät ovat pitkiä, palkka huono ja töitä on liikaakin.

Miten aiotte saada nuoria kiinnostumaan hoitoalasta? Muuten vanhuksilla ei ole pian yhtään hoitajaa

Poikolan koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Mimmi Malja

Maksuttoman toisen asteen koulutuksen rahoitus

Arvoisa puhemies! Hallitus on linjannut, että toisen asteen koulutus siirtyy oppivelvollisuuden piiriin vuonna 2021. Tämä luonnollisesti lisää julkisen sektorin menoja.

Arvoisa opetusministeri Li Anderson, mistä rahat uudistukseen tulevat?

Onko tämä pois nuorten mielenterveyspalveluiden jo nykyään vähäisistä resursseista?

Tietäväisen koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Ronja Ilvonen

Toisen asteen opintojen maksuttomuus

Eduskunnassa valmistellaan toisen asteen muuttamista maksuttomaksi.

Kustannetaanko opiskelijalle matka- ja asumiskulut siinäkin tapauksessa, jos oppilaitos sijaitsee kaukana kotoa, jopa toisella puolella Suomea?

Oriveden Yhteiskoulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Susanna Rissanen

Toisen asteen maksuttomuuden rahoitus

Miksi toisesta asteesta tehtiin maksuton ja erityisesti kiinnostavaa on se, että mistä tähän maksuttomuuteen saadaan rahoitus?

Talvisalon koulu
Kaakkois-Suomen vaalipiiri
Iida Rissanen

Toisen asteen koulutuksen maksuttomuus

Arvoisa eduskunnan puhemies. Laadukas koulutus on pienen valtion kilpailuvaltti globalisaation maailmassa. Hallitusohjelmassa on paljon hyviä tavoitteita ja keinoja erinomaisen koulutuspolitiikan harjoittamiseksi ja vielä taloudellisesti tasa-arvoisemman yhteiskunnan luomiseksi.

Onko toisen asteen koulutuksen maksuttomuus edistettävien asioiden listalla ja jos on, niin miten sitä voitaisi toteuttaa tulevaisuudessa?

Nokianvirran koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Veikka Kautto

Ammatillisen koulutuksen tason kohentaminen

Arvoisa puhemies! Opetusministeri Li Andersson: Olemme siirtymässä tulevana syksynä toiselle asteelle ja varsinkin ammattioppilaitoksista on kuulunut ikäviä uutisia sen opetuksen heikosta tasosta. Erityisesti lähiopetustuntien määrä on huomattavasti vähentynyt, huonoimmillaan lähiopetusta on ollut vain kaksi tuntia viikossa. Heikolla opetuksella ei pärjää työelämässä. Mitä hallitus aikoo tehdä ammatillisen koulutuksen kohentamiseksi?

Hakkarin koulu
Pirkanmaan vaalipiiri
Niilo Selin

Homekoulut

Arvoisa puhemies! Suomen koulujen tilasta on jo vuosia annettu huonoja uutisia liittyen kosteusvaurioihin.
Miksi asialle ei olla tehty mitään ja miten Suomi aikoo toimia jatkossa?

Länsimäen koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Amina Awad

Nuorten lukutaidon rapistuminen

Arvoisa puhemies! Nuoret lukevat yhä vähemmän kirjallisuutta. Seurauksena on ollut, että monen oppilaan lukutaito ja oppimistulokset ovat heikentyneet merkittävästi. Kehitys on myös uhka demokratialle ja tasa-arvolle.
Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta tämä suomalaiselle yhteiskunnalle suorastaan vaarallinen kehitys estettäisiin?

Keskuskoulu
Hämeen vaalipiiri
Mette Asp

Nuorten lukutaidon kehittäminen

Nuorten luku- ja kirjoitustaito on ollut tutkimusten mukaan laskussa jo pitkään. Jos ja kun voidaan olettaa, että luku- ja kirjoitustaito tulevat olemaan avaintaitoja tulevaisuudessakin, niin mihin konkreettisiin toimiin olette valmiit ryhtymään nuorten osaamistason nostamiseksi.

Pohjolanrinteen koulu
Hämeen vaalipiiri
Niklas Hämäläinen

Nuorten lukutaidon parantaminen

Arvoisa puhemies! Lukutaito on taito, mitä jokainen suomalainen käyttää päivittäin. Ilman kunnollista lukutaitoa koulussa ja työelämässä selviäminen ei ole itsestäänselvyys. Nuorten lukutaidon taso on kuitenkin laskenut huolestuttavasti. Tämä tarkoittaa sitä, että sivistysvaltio Suomessa moni nuori joutuu päättämään peruskoulunsa ilman kunnollista lukutaitoa. Mitä hallitus aikoo tehdä nuorten lukutaidon parantamisen eteen?

Härkävehmaan koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Marusa Hupli

Nuorten syrjäytyminen, yksinäisyys ja kiusaaminen

Olen huolissani yhä useamman nuoren syrjäytymisestä, yksinäisyydestä ja kiusatuksi tulemisesta. Yhteiskunnan eriarvoistumista ja syrjäytymistä vastaan työskentelevän Me-säätiön arvion mukaan viime vuonna syrjäytyneitä 15–29-vuotiaita nuoria oli lähes 60 000. Todellista määrää ei tiedetä. Kouluvuosien saatossa olen nähnyt monien nuorten käyttävän henkistä väkivaltaa toisiaan kohtaan. Pahimmissa tapauksissa tämä on johtanut psyykkisiin traumoihin ja jopa itsemurhiin. Kiusaaminen johtunee yleensä kiusaajan omista kokemuksista tai kotioloista. Kiusaamisen jatkumisen mahdollistaa ympäristön välinpitämättömyys eli hiljainen hyväksyminen. Kiusaamisella tai sen hiljaisella hyväksymisellä haetaan muiden hyväksyntää. Nuorista juuri kukaan ei uskalla olla se, joka vastustaa kiusaamista. Kiusaajia tai syrjäytyneitä saattaa esimerkiksi hämmentää nykymaailman moninaisuus - on vaikea löytää oma tie tai oma persoona, kun sosiaalinen media on täynnä erilaisia vaihtoehtokulttuureita. Opettajien tai muiden kasvattajien on vaikea puuttua kiusaamiseen, jos he eivät tiedä siitä tai siihen puuttumiseen ei ole oikeita keinoja. Olemassa olevat tukitoimet kohdistetaan yleensä syrjäytyneeseen tai kiusattuun. Mielestäni järkevämpää ja tehokkaampaa olisi siksi kohdistaa tukitoimet varhaisessa vaiheessa syrjäytyneen lähipiiriin tai kiusaajiin ja heidän perheisiinsä. Haluaisin kysyä mitä toimia ja ratkaisuja teillä on esittää niin monia nuoria koskevalle ongelmalle?

Nummen yhtenäiskoulu
Hämeen vaalipiiri

Sofia Teppo

Koulupsykologien määrän lisääminen

Arvoisa puhemies! Useiden tutkimusten mukaan lasten ja nuorten mielenterveysongelmat ovat kasvaneet huimasti viime vuosina. Siitä huolimatta kaikilla yläkoululaisilla ei ole aina mahdollisuutta päästä nopeasti koulupsykologin vastaanotolle. Psykologien suositeltu oppilasmäärä on 600-800 oppilasta, mikä on erittäin paljon.

Miten eduskunta on toiminut ja aikoo toimia, jotta tämä epäkohta saataisiin korjattua?

Oulun kansainvälinen koulu

Oulun vaalipiiri

Pietu Mustonen

Oppiaineiden valinnaisuuden lisääminen

Arvoisa puhemies! Yhä useammin kuulen luokkatovereiltani valitusta siitä, kuinka esimerkiksi he eivät pidä kuvaamataidon tai musiikin opiskelusta, ja vaihtaisivat aineen johonkin muuhun oppiaineeseen. Tämä toistuu useasti lukukauden aikana. Kun kiinnostus oppiainetta kohtaan on alhainen, niin on myös usein todistukseen vuoden lopussa tuleva arvosana.

Miten oppilaille voitaisiin saada opiskeluunsa enemmän päätäntävaltaa siten, että viikoittainen oppituntimäärä pysyisi samana, mutta he saisivat valita oppiaineensa tarkemmin?

Anttolan yhtenäiskoulu

Kaakkois-Suomen vaalipiiri

Aku-Pekka Rasa

Nuorten käytännöntaitojen vahvistaminen

Arvoisa puhemies! Nykyään Suomen peruskouluissa panostetaan paljon oppilaiden sivistämiseen, mutta yhdeksänneltä luokalta lähdettäessä suurimmalla osalla ei ole minkäänlaista pohjaa tulevassa ammatissa mahdollisesti tarvittaviin käytännön tehtäviin. Tämä johtuu siitä, että koulussa on liian vähän käytännön aineiden opetusta. Käytännön aineet, varsinkin käsityöt ovat kuitenkin lähimpänä monien ammattien työtehtäviä. Lisäksi suomen suurimmista työvoimapulaa kärsivistä aloista todella moni on käsityövaltainen.

Kysynkin asiasta vastaavalta ministeriltä, voitaisiinko ammatillisiin taitoihin liittyvää koulutusta lisätä peruskoulun yläluokilla?

Espoo International School

Uudenmaan vaalipiiri

Josef Seoudi

Ylioppilaskirjoitusten suorittaminen englannin kielellä

Arvoisa puhemies! Edeltävä hallitus puolsi mahdollisuutta suorittaa ylioppilaskirjoitukset tietyissä tapauksissa myös englannin kielellä. Englanninkielinen opiskelu sekä oppilaiden kansainvälinen liikkuvuus on Suomessa jatkuvassa nousussa, joten mielestäni olisi asiallista antaa oppilaille mahdollisuus suorittaa kirjoitukset englannin kielellä. Miten nykyinen hallitus aikoo viedä asiaa eteenpäin?

Kaarisillan yhtenäiskoulu
Satakunnan vaalipiiri
Ossi Harjunpää

Kouluaterian syövien määrän lisääminen

Arvoisa puhemies! Vuoden 2019 kouluterveyskyselyn mukaan n. 35% peruskoulun 8- ja 9-luokkalaisista ei syö joka päivä kouluateriaa. Olisiko opetusministerillä tiedossa keinoja, jotta tilanne saataisiin jatkossa paremmaksi?

Sotungin koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Noa Lindqvist

Kriteerit kouluruoan laadulle

Kuntien ja koulujen välillä on suuria eroja kouluruuan syömisaktiivisuudessa. Vuonna 2018 THL:n tekemän kouluterveyskyselyn mukaan lähes kolmannes yläkoululaisista jätti kouluruuan syömättä kerran tai useammin viikoittain. Kouluruualla on suuri merkitys oppilaiden jaksamisen kannalta. Sen on myös tarkoitus edistää terveellisiä elämäntapoja. Syitä miksi kouluruokaa ei syödä tulisi tutkia. Tutkimuksia tulisi hyödyntää ja kouluruokaa voitaisiin parantaa, niin että se olisi ravitsevaa, terveellistä ja houkuttelevaa.

Pystyisikö kunnille ohjaamaan resursseja kouluruuan laadun ja houkuttelevuuden parantamiseen sekä asettamaan kriteerejä kouluruuan laadun suhteen?

Harjun koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Eetu Syrjälä

Kouluruokailun ilmastovaikutukset

Arvoisa puhemies! Koululounaan lisäkkeenä on usein riisiä. Riisin viljely kuormittaa ilmastoa. Riisi ei ole kotimaista ja sen kuljetus kasvattaa hiilijalanjälkeämme.

Vaikka kouluruokailusta vastaavat kunnat, voisiko hallitus kannustaa kuntia korvaamaan tuontiriisin kotimaisella terveellisellä lisäkkeellä.

Perniön yhteiskoulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Olivia Laakso

Vastuullisia valintoja kouluruokailussa

Arvoisa puhemies! Suomessa tarjotaan hyvä, ravitseva ja ilmainen kouluruoka. Kaikkien koululaisten puolesta haluankin välittää kiitoksen siitä. Minua kiinnostaa, mistä ruoka on peräisin ja mitkä sen ravintoarvot ovat? Myös ruoan ympäristöystävällisyys ja kotimaisuus ovat tärkeitä asioita. Kysyisinkin, mitä hallitus voisi tehdä, että nämä asiat tuotaisiin paremmin kouluruokaa syövien oppilaitten tietoon, jotta jokainen voisi tehdä vastuullisia valintoja ruokailunsa suhteen ja edistää sekä itsensä että ilmaston hyvinvointia.

Koulunmäen yhtenäiskoulu
Keski-Suomen vaalipiiri
Akusti Väisänen

Kouluruoka

Arvoisa Puhemies. Meillä Suomessa on ilmainen kouluruoka. Tämä on mahtava asia. Kouluruokailun kustannukset oppilasta kohti ovat kuntien välillä hyvinkin suuret. Toiset kunnat tuottavat koululounaan alle eurolla ja toisaalla hinta saattaa nousta 8 euroon oppilasta kohti. Tehokkuus ja taloudellisuus ovat avainsanat. Entäpä ruuan monipuolisuus ja maistuvuus? Kouluruoka on kyllä terveellistä, mutta entä maku, nuorten mieltymykset ja kasvis- että lihavaihtoehtojen saatavuus joka päivä? Kovassa hintakilpailussa usein unohtuvat oppilaat. Varmasti 8 eurolla saa enemmän monipuolisuutta ja laatua kuin vajaalla eurolla oppilasta kohti. Nuorille kouluruokailu on tärkeä osa päivän ravinnosta, osalle jopa ainut lämmin ateria päivässä. Miten kunnat saataisiin satsaamaan enemmän ruokailuun?

Olisi tärkeää saada kouluihin enemmän lähiruokaa, esim. kotimaista kalaa ja luomutuotteita. Toiseksi tärkeää olisi, että ruokalinjastoissa olisi riittävän monipuolisesti erilaisia ruokia, jotta nuoret saisivat mahansa täyteen, eikä kukaan jättäisi kouluruokailua väliin siksi, ettei ole maistuvaa ja tarpeeksi monipuolista ruokaa.

Voisiko kunnille saada lisää määrärahoja valtiolta korvamerkittynä ruokailuun, jotta tämä onnistuisi? Mitä maa- ja metsätalousministeri ja opetusministeri tähän vastaavat?

Saunalahden yhtenäiskoulu

Uudenmaan vaalipiiri
Ida Voutilainen

Ravitseva kasvisruoka koulussa

Arvoisa puhemies! Kouluruokailujen kasvisruoka ja sen ravitsevuus sekä laadukkuus on kovasti puhuttu asia.

Miten sillä rahamäärällä, mitä on varattu per oppilas, saadaan hyvän makuista sekä ravitsevaa kasvisruokaa?

Oulaisten yläkoulu
Oulun vaalipiiri
Alma Rautio

Koulukyytien maksullisuus peruskoulun jälkeen

Arvoisa puhemies.

Miksi koulukyyditys on peruskoulun jälkeen maksullista?

Sakarimäen peruskoulu
Helsingin vaalipiiri
Elsa Tanskanen

Kuntien rajat ylittäviä bussikortteja tarjolle

Arvoisa puhemies. Vanhempani asuvat kouluni lähellä sijaitsevan rajan molemmin puolin bussikortin saamisrajaa kauempana, enkä pääse koulunbussikortilla kuin toiseen, joten joudun maksamaan puolen viikon koulumatkat itse.

Miksi koulu ei pysty tarjoamaan kuntien rajoja ylittäviä bussikortteja muiden kuntien alueella asuville oppilaille, vaikka koulun tulee olla Suomen lain mukaan maksutonta siitä huolimatta, että kuntien tulisi huolehtia vain omista asukkaistaan?

Tiede- ja kulttuuriministeri Hanna Kosonen - Forsknings- och kulturminister Hanna Kosonen

Frosteruksen koulu
Oulun vaalipiiri
Mimosa Ahola

Nuorten työ- ja harrastusmahdollisuuksien rajallisuus pienillä paikkakunnilla

Arvoisa puhemies. Tulen pieneltä paikkakunnalta, jossa nuorten työ- ja harrastusmahdollisuudet ovat rajalliset eivätkä kunnan rahat riitä aktiviteetteihin.

Kysyn nuorisasioista vastaavalta tiede- ja kulttuuriministeriltä, miten valtio voisi vaikuttaa siihen, että nuoria kiinnostaisi ja innostaisi jäädä kotiseudulleen sitä kehittämään?

Ahmon koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Sara Hyötyläinen

Lasten ja nuorten harrastamisen kalleus

Arvoisa puhemies! Jokaisella lapsella ja nuorella pitäisi olla mahdollisuus harrastaa itselleen mieluisaa harrastusta.

Millä keinoin voisimme taata kaikille tämän mahdollisuuden riippumatta perheen taloudellisesta tilanteesta?

Nurmon yläaste
Vaasan vaalipiiri
Sara Martikkala

Nuorten kulttuuriharrastusten tukeminen

Arvoisa puhemies! Mediassa on ajoittain tietoa, että joku nuori urheilija on saanut tukea ja tunnustusta harrastukseensa. Sen lisäksi joukkuelajeissa nuorten peliasut ovat täynnä firmojen mainoksia. Tällaista tukea ei kuitenkaan näy kulttuuriharrastuksissa, kuten nuorten kuoroissa ja orkestereissa.

Tukeeko hallitus riittävästi nuoria kulttuurin harrastajia?

Aurinkolahden peruskoulu
Helsingin vaalipiiri
Lauri Pyykkö

Nuorten osallisuus yhteiskunnassa

Arvoisa puhemies! Nuorten vaikuttamismahdollisuuksilla tarkoitetaan nuorten mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun ja päätöksentekoon. Kuntalain (410/2015) 26 § velvoittaa kuntia osallistamaan nuoria päätöksentekoonsa nuorisovaltuustolla tai vastaavalla, ja muita nuorten vaikuttamiskanavia ovat esimerkiksi koulukohtaiset oppilaskuntien hallitukset. Kuinka hallitus näkee nuorten vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisen yhteiskunnassa, ja näkeekö hallitus tarvetta toimia nuorten osallisuuden vahvistamiseksi?

Eurajoen yhteiskoulu
Satakunnan vaalipiiri
Laura Töykkälä

Korkeakoulutoiminnan laajentaminen useampiin maakuntiin

Arvoisa puhemies! Yliopistot ovat tällä hetkellä keskittyneet kuuteen eri kaupunkiin. Monet nuoret eivät voi välttämättä muuttaa opintojen perässä rahallisten syiden ja pitkien etäisyyksien vuoksi. Olisiko mahdollista, että korkeakoulutoimintaa laajennettaisiin koskemaan useampia maakuntia, jotta useampien maakuntien elinvoima säilyisi paremmin?

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä - Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä

Kurkelan koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Aino Oikkonen

Suomen luonnontilaisten metsien säilyminen

Arvoisa puhemies! Suomessa metsien hakkuiden määrä on lisääntynyt. Suurin osa Suomen metsistä on talousmetsiä, luonnontilaisia metsiä on yhä vähemmän. Kuinka Suomessa turvataan luonnontilaisten metsien säilyminen tulevaisuuden sukupolville?

Karjaan yhteiskoulu
Uudenmaan vaalipiiri
Jan-Erik Wikholm

Avohakkuiden vähentäminen

Avohakkuut muuttavat ympäristöä, vähentävät lajeja, vaikuttavat ilmastonmuutokseen kielteisesti. Suomen metsät ovat hiilivarasto, joiden suojelu on tarpeellista. Kysynkin, ollaanko avuhakkuita vähentämässä?

Åshöjdens grundskola
Helsingofs valkrets
Johan von Bonsdorff

Kalhyggen

Ärade talman! Före andra världskriget var kalhyggen i privatskog endast tillåtna då skogen förlorat sin tillväxtpotential. Denna princip följdes också i statsägda skogar. Eftersom kriget försvårade tillgången till bränslen, tilläts kalhyggen.

Ärade riksdag, Finland är inte i krig längre, varför är kalhyggen fortfarande lagliga?

Helsingin Suomalainen Yhteiskoulu
Helsingin vaalipiiri
Meri Kauppinen

Soiden päästöt

Arvoisa puhemies! Suot ovat metsäkin suurempi hiilidioksidivarasto, ja olennainen, mutta uhanalainen osa suomalaista luontoa. Soiden ojitus ja turvemetsien avohakkuut tuottavat kuitenkin merkittävästi kasvihuonepäästöjä. Suhteessa aiheutuviin päästöihin asiasta on vähän keskustelua. Miten hallitus aikoo toimia tämän suhteen, ja saada soiden päästöt nopeasti alas, jotta maatalouden ilmastotavoitteet voidaan saavuttaa?

Anttilan koulu
Uudenmaan vaalipiiri
Valtteri Miettinen

Soiden kuivatus

Soiden kuivatus on ollut luonnon monimuotoisuuden kannalta erittäin huono asia. Miten hallitus huolehtii siitä, ettei soita enää kuivateta tai käytetä turpeen tuotantoon? Tai ettei kaivoksia perusteta suojelualueille (esim. Viiankiaapa Sodankylässä)?

Perniön yhteiskoulu
Varsinais-Suomen vaalipiiri
Ilkka Kipinoinen

Maatalouden kannattavuuden turvaaminen

Arvoisa puhemies! Maatalouden yrittäjätulo on laskenut tasaisesti Suomessa koko 2000-luvun ajan. Miten Suomi aikoo turvata yrittäjyyden ja maatalouden kannattavuuden, jotta tulevatkin sukupolvet pystyisivät toimimaan Suomessa maatalousyrittäjänä, voisivat syödä kotimaista ruokaa ja käyttää kotimaassa valmistettuja maaseudun tuotteita ja palveluita.

Kisatien koulu

Oulun vaalipiiri
Maiju Leppälä

Maaseudun rooli ja ilmastoasiat

Arvoisa puhemies! Miten näette maaseudun roolin ja hyödyntämismahdollisuudet ilmastoasioissa?

Vuotson koulu
Lapin vaalipiiri
Neini-Mari Pehkonen

Suomen omavaraisuus luonnonvarojen ja ruokatuotannon osalta

Voiko Suomi säilyä omavaraisena luonnonvarojen ja ruokatuotannon suhteen?

Heinsuon koulu
Hämeen vaalipiiri
Salla Tyrkäs

Ilmastoystävällisten ruokien tukeminen

Arvoisa puhemies. Ilmastoystävällinen ravinto on nykyajan ruokatrendi. Ongelmana ilmastoystävällisen ruokavalion noudattamisessa on kuitenkin sen hinta. Kasvis-, luomu- ja lähiruoka on usein kalliimpaa kuin ulkomailta tuodut tuotteet. Ehdotamme ongelman ratkaisuksi verovähennyksiä vastuullisesti tuotettuihin elintarvikkeisiin. Sen lisäksi kouluissa voitaisiin tarjota säännöllisesti laadukasta kasvisruokaa liharuokan sijasta.

Miten hallitus aikoo edistää ilmastoystävällisten valintojen tekemistä ruuan tuotannossa ja kuluttajavalinnoissa?

Turengin yhteiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Ella Ojala

Koulujen ja ruokakauppojen ruokahävikin vähentäminen

Arvoisa puhemies! Nykyään ruokakauppaan mentäessä hyllyt pursuavat täyteen samankaltaisia tuotteita, jonka myötä ruokahävikki on varmasti valtava. Sama koskee kouluja, poisheitettävän ruoan määrä hipoo pilviä.

Mitä toimia pitäisi tehdä koulujen ja ruokakauppojen ruokahävikin vähentämiseksi?

Waltterin koulu
Savo-Karjalan vaalipiiri
Wilma Heikkinen

Kuntien auttaminen ruokahävikin pienentämisessä

Arvoisa puhemies. Ruokahävikki on merkittävä ympäristöongelma ja kasvihuonekaasujen lähde. Tämä ongelma koskettaa jokaista suomalaista. Yksistään ravintola-alan ruokahävikki on Luonnonvarakeskuksen arvion mukaan vuosittain 75-85 miljoonaa kiloa. Kouluruuasta vajaa 20% ja päiväkotiruuasta yli 25% jää syömättä. Jäykkä lainsäädäntö hankaloittaa ylijäämäruuan ohjaamista esimerkiksi vähävaraisille.

Kuinka hallitus aikoo auttaa kuntia tämän ruokahävikin pienentämisessä?

Orimattilan yhteiskoulu
Hämeen vaalipiiri
Ina Väisänen

Turkistarhauksen kieltäminen Suomessa

Arvoisa Puhemies. Useat Euroopan maat ovat kieltäneet turkistarhauksen. Myös yleinen asenne Suomessa on vahvasti turkistarhausta vastustava.

Milloin Suomi kieltää turkistarhauksen?

Linnakankaan koulu
Oulun vaalipiiri
Inga Koskenniemi

Susien suojeleminen ja metsästys

Miten Suomi konkreettisesti kykenee sovittamaan EU-tuomioistuimen edellyttämän susien kannanhoidollisen suojeleminen sekä monien, myös ministeri Lepän, vaatiman kannanhoidollisen metsästyksen?

Kuinka moni myönnettyistä susien poikkeuskaatoluista todellisuudessa täyttää EU-tuomioistuimen velvoittamat "täsmälliset ja tieteelliseen tietoon pohjaavat" perusteet?"

Rukan koulu
Oulun vaalipiiri
Pinja Kurtti

Hirvituhojen ehkäiseminen

Arvoisa puhemies. Pohjois-Kuusamossa ja Etelä-Sallassa on jatkunut jo yli 20 vuotta laajamittaisia hirven aiheuttamia tuhoja mäntytaimikoihin. Paikoin taimikot ovat tuhoutuneet täysin.

Metsänomistajat ovat yrittäneet vedota hirvilupien myöntäjiin, mutta huonoin tuloksin.

Riistavahinkolaki kuitenkin edellyttää hirvikannan sovittamisen sellaiselle tasolle ettei kohtuutonta vahinkoa taimikoihin synny.

Täten kysynkin maa- ja metsätalousministeriltä, mihin toimiin hän ryhtyy, että hirvikanta saadaan sellaiselle tasolle, ettei kohtuutonta haittaa synny?